

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Cidliny a soudkyň JUDr. Olgy Petrové a JUDr. Miluše Čechurové v právní věci žalobce **Lumíra I.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupeného JUDr. Stanislavem Pavelkou, advokátem se sídlem Praha 3, Libická 1832/5, proti žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, IČ 00025429, o **13,396.731,-Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. června 2011, č.j. 20 C 45/2005 - 512,

t a k t o :

I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o věci samé (I.) **m ě n í** jen tak, že se žaloba o zaplacení 16% úroku z prodlení z částky 3,500.000,-Kč, z částky 4,000.000,-Kč a částky 1,000.000,-Kč od 1.1.2004 do zaplacení **z a m í t á**, jinak se v tomto výroku **p o t v r z u j e**.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku 1,167.070,-Kč do patnácti dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Stanislava Pavelky, advokáta.

III. Ve výroku o nákladech řízení ve vztahu ke státu (II.) se rozsudek soudu I. stupně **z r u š u j e** a v tomto rozsahu se věc vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I. stupně výrokem I. rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 13.396.731,- Kč spolu s 16 % p.a. úrokem z prodlení z částky

3.500.000,- Kč od 20. 9. 1993 do zaplacení, dále z částky 4.000.000,- Kč od 3. 5. 1998 do zaplacení, dále z částky 1.000.000,- Kč od 11. 11. 1998 do zaplacení a dále s 8,75 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 26. 5. 2005 do 30. 6. 2005, dále s 8,75 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1. 7. 2005 do 31. 12. 2005 a dále s 9 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006, dále s 9,5 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.000,- Kč od 1. 1. 2007 do 30. 6. 2007, dále s 9,75 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1. 7. 2007 do 31. 12. 2007, dále s 10,5 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2008, dále s 10,75 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1. 7. 2008 do 31. 12. 2008, dále s 9,25 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1.1. 2009 do 30. 6. 2009, dále s 8,5 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1. 7. 2009 do 31. 12. 2009, dále s 8 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.433.100,- Kč od 1. 1. 2010 do 17. 3. 2010, dále s 8 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.396.731,- Kč od 18. 3. 2010 do 30. 6. 2010, dále se 7,75 % p.a. úrokem z prodlení z částky 13.396.731,- Kč od 1. 7. 2010 do 3. 6. 2011 a dále od 4. 6. 2011 do zaplacení s ročním úrokem z prodlení z částky 13.396.731,- Kč ve výši, která v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá v procentech součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace ČNB vyhlášené ve věstníku ČNB a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí a nahradit náklady řízení ve výši 916.420,- Kč, k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Stanislava Pavelky, advokáta, to vše do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku a výrokem II. žalované uložil povinnost nahradit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 2 náklady řízení, jejichž výše bude určena v samostatném usnesení, do tří dnů od právní moci usnesení o určení výše těchto nákladů.

V odůvodnění svého rozsudku soud I. stupně uvedl, že zaplacení žalované částky se žalobce po žalované domáhal s tím, že si dne 14.6.1992 od společnosti OASA s.p., později přejmenované na PRAGA Čáslav, a.s., zakoupil autobus, za účelem zaplacení kupní ceny dne 17.7.1992 uzavřel úvěrovou smlouvu s Českou spořitelnou, a.s., pro vady věci od kupní smlouvy odstoupil a dne 10.9.1993 autobus vrátil, kupní cena mu ale vrácena nebyla, k návrhu České spořitelny, a.s., mu bylo uloženo zaplatit částku 4,199.908,50Kč s příslušenstvím, tato částka je vymáhána exekučně srážkami z jeho důchodu. V roce 1996 podal k Městskému soudu v Praze žalobu vedenou pod sp. zn. 36 Cm 431/96 a rozsudkem ze dne 7.1.2004 bylo společnosti PRAGA Čáslav, a.s., uloženo zaplatit mu částku 13,433.100,-Kč s příslušenstvím. Následně podal návrh na exekuci, která byla usnesením ze dne 30.8.2004 nařízena, nebyl ale zjištěn žádný majetek povinného, který 9.1.2004 vstoupil do likvidace. Žalobce dovozoval, že pokud by v řízení vedeném u Městského soudu v Praze nedošlo k průtahům a řízení skončilo minimálně o 2,5 roku dříve, byla by částka vymožena, neboť tehdy společnost měla dostatek majetku. Dopisem z 12.10.2004 požádal žalovanou o náhradu škody, ta ji však odmítla zaplatit.

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby. Potvrdila, že ji žalobce vyzval uvedeným dopisem doručeným následujícího dne k náhradě škody, podle ní však žalobci vznikla v důsledku jednání společnosti PRAGA Čáslav, a.s., která dva dni po vyhlášení rozsudku vstoupila z rozhodnutí mimořádné valné hromady do likvidace, aby tak zabránila uspokojení pohledávky žalobce.

Po skutkové stránce soud I. stupně zjistil, že žalobce dne 26.11.1996 podal ke Krajskému obchodnímu soudu v Praze žalobu proti společnosti Opravny a stavby automobilů, a.s., Čáslav, o náhradu škody ve výši 699.950,-Kč s příslušenstvím a náhradu škody na ušlém výdělků ve výši 4.000.000,-Kč s příslušenstvím, řízení bylo vedeno pod sp.zn 36 Cm 431/96. V rámci vyřizování stížností žalobci místopředsdkyně soudu sdělila, že v řízení docházelo k průtahům, neboť první úkon ve věci byl učiněn až 21.4.1998, k dalším průtahům došlo po odročení jednání 11.1.1999 za účelem ustanovení znalce, další jednání totiž bylo nařízeno na srpen 2001 a při něm bylo vyhlášeno usnesení o ustanovení znalce, znalecký posudek byl zpracován v červenci 2002. Rozsudkem ze dne 7.1.2004 byla společnosti PRAGA Čáslav, a.s., uložena povinnost zaplatit žalobci částku 13.433.100,-Kč s 16% úroky ročně z částky 3.500.000,-Kč od 20.9.1993 do zaplacení, z částky 4.000.000,-Kč od 3.5.1998 do zaplacení a z částky 1.000.000,-Kč od 11.11.1998 do zaplacení. Žalovaná společnost dne 3.3.2004 podala odvolání, usnesením ze dne 1.7.2004 bylo odvolací řízení zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku z odvolání. Dopisem z 12.10.2004 žalobce žalovanou vyzval k náhradě škody ve výši žalované částky s příslušenstvím z důvodů uvedených v žalobě, dopisem z 10.5.2005 žalovaná žalobci sdělila své nesouhlasné stanovisko z důvodu uvedeného ve vyjádření k žalobě. Dále bylo zjištěno, že podle notářského zápisu se dne 13.1.2004 konala mimořádná valná hromada společnosti PRAGA Čáslav, a.s., která rozhodla o zrušení společnosti s likvidací. Usnesením Okresního soudu v Kutné Hoře ze dne 30.8.2004, č.j. Nc 43343/2004 – 13, byla k návrhu žalobce nařízena exekuce pro vymožení částky 13.433.100,-Kč s příslušenstvím proti společnosti PRAGA Čáslav, a.s. Pověřený soudní exekutor JUDr. Ján Locek dne 17.3.2006 zrušil svůj exekuční příkaz na provedení exekuce příkázáním jiných peněžitých pohledávek s tím, že žalobce přihlásil svoji pohledávku do konkursního řízení a tato pohledávka byla uznána. Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 3.11.2005, č.j. 36 K 43/2005 – 24, byl na majetek dlužníka PRAGA Čáslav, a.s. v likvidaci, prohlášen konkurs. Usnesením ze dne 7.2.2007 bylo rozhodnuto, že v rámci poměrného uspokojování věřitelů žalobce obdrží 36.369,40Kč. K majetkové situaci společnosti PRAGA Čáslav, a.s., soud I. stupně vyslechl svědky a nechal zpracovat znalecké posudky. Svědkyně JUDr. Alena U. vypověděla, že se v lednu 2005 stala likvidátorkou společnosti PRAGA Čáslav, a.s., po zjištění, že je společnost předlužena, podala na podzim návrh na konkurs. Odhadovala, že z aktiv společnosti by bylo reálné uspokojit pohledávku žalobce v rozsahu 30%. Z výpovědi svědka Milana P., který působil na finančním oddělení společnosti PRAGA Čáslav, a.s., bylo zjištěno, že společnost sídlila v areálu, který byl v polovině roku 2003 prodán za 16 až 17 milionů Kč. Svědek Ing. Tomáš B., auditor, vypověděl, že v letech 2001 až 2003 finanční situace společnosti PRAGA Čáslav, a.s., nebyla dobrá, společnost měla problémy dostát svým závazkům, její obrát činil 100 až 200 milionů Kč ročně. Z výpovědi svědka Ing. Jaroslava F. bylo zjištěno, že byl asistentem ředitele a ekonomickým náměstkem. Ekonomická situace společnosti se zhoršovala, v roce 2003 byla společnost ve ztrátě, byla ale rozjednána zakázka na 60 vozidel, která se neuskutečnila. Podle něho společnost jednorázově žalovanou částku nemohla zaplatit. Podle závěru znalkyně Ing. Pavly C., CSc., byla společnost v letech 2001 až 2003 v hlubokém propadu výsledků hospodaření, zadlužená i vůči pojišťovnám, společnost proto neměla dostatek prostředků na úhradu dluhu, neměla by pak ani na mzdy. Znalkyně Ing. Gabriela B. dospěla k závěru, že podle účetních dokladů neměla společnost dostatek finančních prostředků na úhradu dluhu. Znalecký ústav BSO, spol. s r.o. dospěl k závěru, že hodnota čistého obchodního majetku dosáhla kladné hodnoty pouze v roce 2000. V roce 2000 měla společnost PRAGA Čáslav, a.s. přeceněný majetek ve výši 77,837.000,- Kč, v roce 2001 ve výši 51,273.000,- Kč, v roce 2002 ve výši 59,088.000,- Kč a v roce 2003 ve výši 36,934.000,- Kč. Tyto ceny obvyklé byly stanoveny jako prodejní ceny. Čistý obchodní majetek v roce 2000 byl 5,837.000,- Kč, v roce 2001 -2,365.000,- Kč, v roce 2002 -19,471.000,- Kč, v roce 2003 -4,760.000,- Kč.

Podle něho společnost nebyla schopna pohledávku uhradit, zda tak byla schopna učinit částečně nelze říci pro neznámou strukturu věřitelů a obecný princip zákazu upřednostňování některého věřitele. V doplňujícím stanovisku ze dne 9. 2. 2011 uvedl, že vzhledem k výši pohledávky žalobce bylo teoreticky možné z majetku společnosti PRAGA Čáslav, a.s., uspokojit pohledávku žalobce v plném rozsahu a zároveň znaleckému ústavu nebyla známa žádná překážka bránící prodeji majetku do doby prohlášení konkursu na společnost PRAGA Čáslav, a.s. Znalecký ústav též nezjistil žádnou informaci o tom, že by společnost PRAGA Čáslav, a.s., měla v období od 31.12.2000 do 1.5.2003 majetek, jehož prodej by podle zvláštních předpisů nebyl možný. Dne 17.1.2003 bylo ve prospěch společnosti PRAGA Hostivař, a.s., vloženo zástavní právo. Společnost PRAGA Čáslav, a.s., však měla dostatek jiného majetku, jehož prodejem by došlo k uspokojení pohledávky žalobce, a to i po zapsání zástavního práva. Znalecký ústav neřešil otázku upřednostňování věřitele, zároveň neměl žádné informace o tom, že by nebylo možné prodat nemovitosti společnosti PRAGA Čáslav, a.s., před tím, než došlo k uzavření smlouvy, podle které bylo zřízeno uvedené zástavní právo a dále ani žádné informace o tom, že by majetek této společnosti byl v období od 7. 8. 1999 do 3. 11. 2005 postižen exekucí. Znalecký ústav nezjistil žádné překážky případného exekučního prodeje nemovitostí v roce 2000 až 2002. Nemovitý majetek byl v letech 2000 a 2001 v hodnotě 15,400.000,- Kč, v roce 2002 v hodnotě 16,100.000,- Kč a v roce 2003 v hodnotě 17,000.000,- Kč. V roce 2003 došlo k prodeji areálu společnosti DROP-PRESS s.r.o. za 17,000.000,-Kč.

Na základě těchto skutečností soud I. stupně posuzoval, zda jsou splněny předpoklady odpovědnosti státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem podle ust. § 13 zák. č. 82/1998Sb. Zdůraznil, že předpokladem této odpovědnosti je nesprávný úřední postup, vznik škody a příčinná souvislost. Existence nesprávného postupu byla prokázána, neboť v řízení vedeném u Krajského obchodního soudu v Praze a později u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 36 Cm 431/96 došlo k průtahům v řízení v délce 4 let a 5 měsíců, když k průtahům došlo od podání žaloby do nařízení prvního jednání, dále od 11.1.1999 do 6.11.2001, kdy byl ustanoven znalec a do doby doručení znaleckého posudku 23.7.2002. Pokud jde o škodu, odkázal na to, že podstatné je, že společnosti PRAGA Čáslav, a.s., byla pravomocně uložena povinnost finančního plnění vůči žalobci v uvedeném rozsahu, že tato povinnost nebyla dobrovolně splněna, neboť podle svědků a znaleckých posudků na to společnost neměla dostatek finančních prostředků, a že exekuce nařízená Okresním soudem v Kutné Hoře byla neúspěšná. Žalobci tak vznikla škoda v částce, která mu byla přiznána rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 7.1.2004, č.j. 36 Cm 431/96 – 168, neboť se této částky nemohl domoci v exekuční věci vůči společnosti PRAGA Čáslav, a.s. Příčinná souvislost je podle soudu I. stupně dána tím, že kdyby k nesprávnému úřednímu postupu nedošlo, mohla být pohledávka v exekučním řízení uspokojena, neboť návrh na exekuci mohl být podán již koncem roku 1999 a mohl být zpeněžen majetek společnosti, který v letech 2000 až 2003 převyšoval pohledávku žalobce. Nesouhlasil s tím, že úrok z prodlení přiznaný v původním řízení měl být přiznán pouze do dne, kdy by v rámci exekuce došlo k předpokládanému vymožení částky, neboť nelze odpovědnost za průtahy přenášet na žalobce, jehož pohledávka v důsledku nesprávného úředního postupu nebyla uspokojena. O úroku z prodlení rozhodl podle ust. § 517 odst. 2 občanského zákoníku, když úrok z prodlení přiznal od 26.5.2005, tj. ode dne podání žaloby, když žalobce žalovanou vyzval k zaplacení dopisem z 12.10.2004 a již před podáním žaloby tak uplynula šestiměsíční lhůta k zaplacení plynoucí z ust. § 15 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud I. stupně rozhodl podle ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. a o náhradě nákladů státu podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalovaná, která se domáhala jeho změny a zamítnutí žaloby. Soudu I. stupně vytýkala, že se důsledně neřídil předchozím zrušovacím usnesením odvolacího soudu, neboť se nezabýval tím, jak dlouho by exekuční řízení trvalo a zda by úspěšně skončilo před prohlášením konkursu. Zdůraznila, že koncem roku 1999 ještě nebyl v účinnosti zákon č. 120/2001 Sb. (exekuční řád), pohledávka by musela být vymáhána v rámci výkonu rozhodnutí, oprávněný by musel stanovit způsob, což by na žalobce kladlo vyšší nároky, neboť v té době neměl informace plynoucí nyní ze spisu. Možné by bylo, že by společnost PRAGA Čáslav, a.s., vstoupila do likvidace dříve. Poukázala i na to, že žalobce mohl podat návrh na předběžné opatření či se domáhat odporovatelnosti právního úkonu a tím si zajistit vymahatelnost své pohledávky přímo vůči povinnému z rozsudku. Trvala na tom, že úrok z původního rozsudku měl být přiznán jen do dne, kdy by došlo k vymožení pohledávky. Podle ní se soud I. stupně nezabýval ani tím, zda by měla společnost PRAGA Čáslav, a.s., dostatek prostředků na úhradu přiznaného příslušenství, jehož výše je značná a zdůraznila i to, že v rámci exekuce se přednostně uspokojují náklady exekuce, které by byly značné. Nesouhlasila ani s tím, že jí byla uložena povinnost zaplatit náklady státu s tím, že je ze zákona osvobozena od soudních poplatků.

Žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného. Zdůraznil, že již Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí dovodil, že nárok je uplatněn po právu a vyslovil přesvědčení, že soud I. stupně se věcí v intencích zrušujícího rozhodnutí odvolacího soudu zabýval. Poukázal na to, že soud I. stupně uvedl, že průtahy v řízení činily 4 roky a 5 měsíců, že výše škody je dána předchozím rozsudkem a že je také dána příčinná souvislost. Poukázal i na to, že z účetních dokladů plyne, že ještě v roce 2003 společnost PRAGA Čáslav, a.s., vracela holdingu finanční prostředky. Žalobce nemohl zasáhnout, neboť neměl v ruce exekuční titul. Ten nabyl právní moci až v roce 2004 a nebylo mu tak ani jasné, jakým úkonům společnosti měl odporovat. Dále poukázal na zpracované posudky, z nichž plyne hodnota majetku společnosti a její roční obrat.

Odvolací soud po zjištění, že odvolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a že splňuje náležitosti vyžadované ust. § 205 o.s.ř., způsobem vyplývajícím z ust. § 212, § 212a o.s.ř. přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně a dospěl k závěru, že odvolání je z větší části nedůvodné.

V této věci odvolací soud rozsudkem ze dne 14.4.2010 vyhovující rozsudek soudu I. stupně změnil a žalobu zamítl s tím, že v té době probíhal konkurs na společnost PRAGA Čáslav, a.s., který nebyl zrušen a návrh tak byl uplatněn předčasně. Tento rozsudek dovolací soud zrušil s tím, že je podstatné, zda a kdy žalobce obdržel plnění podle pravomocného rozvrhového usnesení (rozhodnutí bylo následně zveřejněno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 48/2011). V tomto rozhodnutí se dovolací soud vyjádřil i k dalším právním otázkám této věci. S odkazem na ust. § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. uvedl, že uvedené ustanovení zakládá objektivní odpovědnost státu (bez ohledu na zavinění), jíž se nelze zprostit a která předpokládá současné splnění tří podmínek: 1) nesprávný úřední postup, 2) vznik škody a 3) příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem a vznikem škody. Protože zákon č. 82/1998 Sb. obsahující zvláštní úpravu odpovědnosti za škodu způsobenou orgánem státu blíže nedefinuje pojem škody ani neupravuje rozsah její náhrady, je třeba v této otázce vycházet z ustanovení § 442 odst. 1 občanského zákoníku. Škodou zákon míní újmu, která nastala (projevuje se) v majetkové sféře poškozeného (spočívá ve

zmenšení jeho majetkového stavu) a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi, a je tedy napravitelná poskytnutím majetkového plnění, především penězi. Ušlý zisk je v podstatě ušlým majetkovým prospěchem a spočívá v nenastalém zvětšení (rozmnožení) majetku poškozeného, které bylo možno - kdyby nebylo škodné události - důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí (stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR Cpj 87/1970, publikované pod č. 55 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1971). Charakter ušlého zisku má i majetková újma představovaná ztrátou majetkového přínosu, který poškozený jakožto věřitel mohl od svého dlužníka očekávat při obvyklém sledu událostí, nebýt nesprávného úředního postupu. Takovému věřiteli nepochybně ušel majetkový přínos v hodnotě uplatněné pohledávky, neboť tím, že mu nebyla dlužníkem zaplácena, nezvětšil se jeho majetkový stav, ačkoliv bylo možno důvodně očekávat, že se tak, například na základě soudního rozhodnutí, stane. Vznik škody na straně věřitele v takovém případě předpokládá, že jeho právo na plnění proti dlužníkovi není uspokojeno, resp. že jeho pohledávka se stala nevymahatelnou (srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 145/2002, publikovaný v Souboru civilních rozhodnutí NS pod C 1820).

V posuzovaném případě soud I. stupně z tohoto rozsudku vycházel, jak plyne z jeho odůvodnění, kde na něj odkazuje, a podle názoru odvolacího soudu jej také v zásadě správně aplikoval.

K nesprávnému úřednímu postupu spočívajícím v průtazích v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 36 Cm 431/96 tak, jak je uvádí soud I. stupně, nepochybně došlo, konečně toto skutkové zjištění ani žalovaná nezpochybnuje.

Na straně žalobce došlo ke vzniku škody. V řízení bylo prokázáno, že rozsudkem ze dne 7.1.2004 mu byla proti společnosti PRAGA Čáslav, a.s., přiznána částka 13,433.100,-Kč s 16% úrokem z částky 3,500.000,-Kč od 20.9.1993 do zaplacení, z částky 4,000.000,-Kč od 3.5.1998 do zaplacení a z částky 1,000.000,-Kč od 11.11.1998 do zaplacení, z čehož mu v rámci konkursního řízení bylo zapláceno pouze 36.369,40Kč, přičemž v tomto rozsahu vzal žalobu zpět a řízení ohledně ní bylo soudem I. stupně zastaveno. Žalobce tak s ohledem na pravomocný a vykonatelný rozsudek mohl předpokládat, že se mu přisouzeného plnění také dostane.

Spornou otázkou bylo, do jaké míry za takto vymezenou škodu odpovídá žalovaná, tedy zda takto vymezená škoda žalobce je důsledkem nesprávného postupu spočívajícího v průtazích řízení, ve kterém byl rozsudek na plnění vydán. V tomto směru odvolací soud již v předchozím zrušovacím usnesení uvedl, že z hlediska příčinné souvislosti je podstatné zjištění, zda a jakého plnění by se žalobci od jeho dlužníka dostalo, kdyby k průtahům řízení nedošlo, tedy to, v jakém rozsahu uspokojení pohledávky žalobce zmařil. V posuzovaném případě bylo zjištěno, že řízení vedené pod sp. zn. 36 Cm 431/96 bylo zahájeno 26.11.1996 a skončilo vydáním usnesení o zastavení odvolacího řízení ze dne 1.7.2004. Obvyklá délka řízení daného typu, v němž byl také zpracováván znalecký posudek, je kolem tří let, řízení tedy mělo skončit koncem roku 1999. Soud I. stupně vycházel z doby odpočtu průtahů v řízení v rozsahu 4 let a pěti měsíců, při tomto výpočtu mělo řízení skončit na začátku roku 2000. Z obou výpočtů je ale zřejmé, že pro posouzení otázky, zda by se žalobci dostalo plnění od společnosti PRAGA Čáslav, a.s., bylo rozhodné, jaká byla majetková situace této

společnosti v letech 2000 až 2003, kdy by se žalobce na základě rozsudku mohl domáhat nuceného vymození přiznaného plnění. V řízení bylo zjištěno, že ve sledovaném období se ekonomická situace společnosti PRAGA Čáslav, a.s., zhoršovala a je tak nepravděpodobné, že by dobrovolně soudem přiznanou částku žalobci vyplatila. Soud I. stupně se proto správně zabýval tím, zda společnost měla dostatek majetku, z něhož by mohla pohledávku žalobce v rámci výkonu rozhodnutí či později také exekuce (zákon č. 120/2001 Sb. nabyt účinnosti dne 1.5.2001) uspokojit. Přitom je třeba zdůraznit i to, že v rámci výkonu rozhodnutí či exekuce (dále jen exekuce), na rozdíl např. od konkursu, lze postihnout věci jen v takovém rozsahu, aby podnikající subjekt mohl nadále svou podnikatelskou činnost, byť v minimálním rozsahu, nadále provozovat. Rovněž odvolací soud má za to, že exekuce by přicházela v úvahu především prodejem věcí, ať již movitých či nemovitých, jejichž vlastnictví lze v příslušné evidenci zjistit. V řízení bylo mimo jiné zjištěno, že v polovině roku 2003 sama společnost PRAGA Čáslav, a.s., prodala svůj areál za 17 milionů Kč, měla tedy majetek, který by bylo možné v rámci exekuce prodat. Znaleckými posudky bylo zjištěno i to, že měla další majetek, z něhož by bylo možné pohledávku žalobce (jejíž výše – jistina a úrok z prodlení - ke konci roku 2003 činila téměř 24 milionů Kč) v rámci exekuce uspokojit. Odvolací soud tak má za to, že v rámci exekučního řízení, které by s ohledem na svou složitost (exekuce prodejem nemovitostí) skončilo přibližně do konce roku 2003, bylo možné pohledávku žalobce s příslušenstvím včetně případných nákladů exekuce vymoci.

V řízení bylo také zjištěno, že žalobce podal návrh na exekuci v roce 2004 a exekuční řízení bylo pro zjištěnou nemajetnost povinného zastaveno. Z uvedeného plyne, že v tomto roce již společnost neměla exekucí postižitelný majetek. Protože žalovaná má povinnost plnit jen v takovém rozsahu, v jakém by se žalobci dostalo plnění od jeho dlužníka, kdyby k průtahům v řízení nedošlo, a protože je nepochybné, že ten by žalobci od počátku roku 2004 ani v rámci exekučního řízení ničeho nezaplátil, zastává odvolací soud názor, že úrok z prodlení z jistiny lze přiznat jen do konce roku 2003. Z uvedených důvodů odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ohledně částky 13,396.731,-Kč s 16% úrokem z jednotlivých částek do 31.12.2003 a ohledně úroku z prodlení žalované (ten sám o sobě zpochybňován nebyl a odvolací soud proto v tomto bodě odkazuje na odůvodnění soudu I. stupně) podle ust. § 219 o.s.ř. potvrdil a ve zbylém rozsahu jej podle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změnil a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Další odvolací námitky žalované jsou nedůvodné. Jak již bylo naznačeno výše, vlastnictví nemovitostí je evidováno v katastru nemovitostí, tudíž se dalo relativně snadno zjistit, jaké nemovitosti dlužník žalobce vlastnil. V návrhu na výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí se tyto věci jednotlivě označovat nemusí. Předpokládaná délka exekučního řízení byla zohledněna. Soud I. stupně zjišťoval, zda nebyly vedeny jiné exekuce s negativním závěrem, zástavní právo bylo zřízeno až v roce 2003, tedy poté, co by předpokládaná exekuce byla nařízena. Žalovaná ani ve svém odvolání neuvádí, že by v rozhodné době měla společnost PRAGA Čáslav, a.s., jiné věřitele, které by označovala jménem (názevem) a částkou, kteří by se k exekuci na majetek uvedené společnosti se svými pohledávkami připojili. Jen na základě obecných tvrzení nelze dojít k závěru o nesprávnosti rozsudku. Žalobci také nelze vyčítat, že nepodal návrh na předběžné opatření, neboť podání takového návrhu je jeho právem, nikoli povinností. V řízení ale nebylo zjištěno ani to, že by žalobce měl vědět skutečnosti rozhodné pro podání takového návrhu, neboť by např. musel doložit, že se jeho dlužník zbavuje majetku, aby jeho pohledávku nemohl uspokojit. Žalobě podle ust.

§ 42a občanského zákoníku lze vyhovět, disponuje-li žalobce rozsudkem, který mu přiznává plnění. Ten byl vyhlášen až 7.1.2004.

O náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů odvolací soud rozhodl podle ust. § 142 odst. 3 ve spojení s ust. § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. Žalobce měl neúspěch z pohledu předmětu sporu v nepatrné části (do částky 36.369,-Kč, uplatněné předčasně a nedůvodně a části úroku z prodlení požadovaného z titulu náhrady škody), má proto právo na plnou náhradu nákladů řízení. Tyto náklady spočívají v nákladech za právní zastoupení žalobce. Odměna advokáta za první řízení před soudem I. stupně činí podle § 3 odst. 1 bod 7 vyhl. č. 484/2000 Sb. ve znění účinném v té době z částky 13,433.100,-Kč 182.020,-Kč, náhrada hotových výdajů činí za první 4 úkony (převzetí zastoupení, sepis žaloby, sepis podání z 26.7.2005, 26.5.2006) 4x75,-Kč podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění účinném v té době. Tato vyhláška byla k 1.9.2006 novelizována a náhrada hotových výdajů byla zvýšena na 300,-Kč. V této výši náleží za 9 úkonů právní služby (ústní jednání 30.3.2007, 3.5.2007, 15.6.2006, 20.7.2007, 30.8.2007, 16.7.2009, sepis podání z 27.10.2006, 11.4.2007, 31.8.2007 /ostatní podání uváděná soudem I. stupně odvolací soud za podání ve věci samé nepovažoval, neboť jimi žalobce např. jen navrhoval provedení důkazů). Po sečtení jde o částku 185.020,-Kč. Za následující odvolací řízení náleží odměna ve výši 245.450,-Kč, neboť i ust. § 3 vyhl. č. 484/2000 Sb. bylo k 1.9.2006 novelizováno a odměny byly zvýšeny, přičemž odvolací řízení bylo zahájeno za účinnosti novelizovaného znění vyhlášky. K této odměně náleží dvě náhrady hotových výdajů po 300,-Kč za sepis vyjádření k odvolání a účast při jednání odvolacího soudu, náklady za tuto fázi řízení tak činí celkem 246.050,-Kč. Stejnou částku činí i náklady dovolacího řízení, kde zástupce žalobce učinil rovněž dva úkony (převzetí zastoupení, sepis žaloby). V následujícím odvolacím řízení žalobci žádné náklady nevznikly. Za řízení před soudem I. stupně po zrušení věci odvolacím soudem činí odměna advokáta 245.450,-Kč, 5 náhrad hotových výdajů po 300,-Kč za účast při jednání 29.4., 27.5., 3.6.2011 a sepis podání z 29.12.2010 a 10.3.2011 činí 1.500,-Kč, po sečtení jde o částku 246.950,-Kč. Za následující odvolací řízení, jehož předmětem byla částka 13.396.731,-Kč, činí odměna 242.400,-Kč, za dvě náhrady hotových výdajů (sepis vyjádření k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu) činí 600,-Kč, celkem jde o 243.000,-Kč. Po sečtení tak náklady řízení činí celkem 1,167.070,-Kč.

Ve výroku o náhradě nákladů státu byl rozsudek soudu I. stupně zrušen. Důvodem je to, že soud I. stupně se dosud v žádném rozhodnutí tyto náklady ani nepokusil vyčíslit, byť žalobě již dvakrát vyhověl, a že odvolacímu soudu se nepodařilo nalézt rozhodnutí, kterým by soud I. stupně rozhodl o znalečném účtovaném Ing. C. na č.l. 70 spisu, ale jen rozhodnutí o svědečném ve výši 200,-Kč (č.l. 115 spisu), znalečném Ing. B. z č.l. 190a spisu a znalečném B.S.O. spol. s r.o. (č.l. 369 spisu). Odvolací soud pak nesdílí názor žalované, že by zákonné osvobození od soudních poplatků znamenala, že by žalované nebylo možné uložit povinnost k náhradě nákladů řízení podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. Soudní teorie i judikatura je jednotná v názoru, že předpoklady pro osvobození od soudních poplatků se míní předpoklady uvedené v ust. § 138 odst. 1 o.s.ř., nikoli zákonné osvobození dle § 11 zák. č. 549/1991 Sb. (viz např. Občanský soudní řád I, komentář, autorů Drápal, Bureš a kol., 1. vydání 2009, vydáno nakladatelstvím C.H.Beck v roce 2009, str. 999, případně jiné komentáře k ust. § 148 o.s.ř.). Odvolací soud také nesdílí názor žalované, že přiznání náhrady nákladů řízení brání § 66 zák. č. 218/2000 Sb., neboť v tomto případě zvláštní předpis, jímž o.s.ř. je, stanoví jinak. Z uvedených důvodů byl rozsudek soudu I. stupně v tomto výroku zrušen a věc byla vrácena

tomuto soudu k dalšímu řízení, který o těchto nákladech rozhodne (§ 219a odst. 1 písm. a/, § 221 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.).

Proti výroku, jímž byl rozsudek soudu I. stupně potvrzen, **n e n í** dovolání přípustné, ledaže dovolací soud dospěje k závěru, že rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Proti výroku, jímž byl rozsudek soudu I. stupně změněn, **lze podat** u soudu, který rozhodoval v prvním stupni dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Jen proti výrokům II. a III. **n e n í** dovolání přípustné.

V Praze dne 30. listopadu 2011

JUDr. Jiří Cidlina, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Pithardová Ema